

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

На тему:

«Управління операційним циклом підприємства»

За матеріалами ПАТ «НВЦ «БХФЗ», м. Київ

Студентки 2 курсу 1м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та безпека
бізнесу» заочної форми навчання

Шаламай Валерія Костянтинівна

Науковий керівний
д-р екон. наук, проф.

Ситник Ганна Вікторівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна Владиславівна

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ ЦИКЛОМ.....	7
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ ЦИКЛОМ.....	15
2.1 Оцінка тривалості операційного циклу.....	15
2.2 Аналіз факторів впливу на тривалість операційного циклу.....	20
2.3 Оцінка ефективності управління операційним циклом підприємства.....	25
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ ЦИКЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ	29
ВИСНОВКИ.....	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	39
ДОДАТКИ.....	41

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку ринкових відносин підприємства самостійно здійснюють свою виробничо-господарську діяльність в таких кількостях та за тими цінами, які визначають самостійно але, в той же час, вони повинні враховувати інтереси й побажання покупців і виробляти ту продукцію, на яку існує попит. Тому я вважаю, що дослідження формування, управління та використання оборотних активів має досліджуватися дуже поглиблено. Адже, якщо на підприємстві відсутні оборотні активи, то там і відсутнє виробництво. Оборотні активи, в свою чергу, формують операційний цикл підприємства, який ми і будемо досліджувати у цій дослідницькій роботі. Для того, щоб зрозуміти проблеми управління операційним циклом на будь-якому підприємстві, спочатку потрібно дослідити його економічну сутність з точки зору різних науковців та зрозуміти це явище саме для себе. Нам необхідно зрозуміти для себе сутність операційного циклу, що допоможе нам зрозуміти його стан в сучасних умовах господарювання та зрозуміти його роль в ефективному функціонування підприємств сьогодні. В сучасній практичній діяльності тривалість операційного циклу є одним з індикаторів ефективності бізнес-процесів підприємства та відбиває структурну послідовність фінансово-виробничих процесів та потреби підприємства в залученні додаткового фінансування (при необхідності).

Вибрана тема є досить актуальною для сьогодення ведення господарської діяльності в Україні, тому що через вплив кризових явищ, підприємства відчувають гостру нестачу джерел фінансування оборотних активів а також демонструють низький рівень їх використання.

Питання тривалості операційного циклу розглядалося з усіх сторін вітчизняними та зарубіжними науковцями. Роботи дослідників полягали в вивченні теорії та практики управління операційним циклом на підприємствах з різних сторін, але ми потрібні зважати на те, що методики управління

підприємствами загалом розвиваються та покращуються з кожним днем, тому нам потрібно не зупинятися у дослідженні такого роду питань. Дуже мало на сьогодні розглянуто питань щодо скорочення та оптимізації операційного циклу. До науковців, які зробили свій внесок в розвиток дослідження проблематики управління операційним циклом, ми можемо віднести Бланка, Поддєрьогіна, Білика, Пархоменка, Блакити, Ситник, Мазаракі.

Проте наскільки поглиблено не вивчалось б це питання, його необхідно постійно переглядати у зв'язку з постійними змінами у зовнішньому та внутрішньому середовищі функціонування підприємства та у економічній ситуації в країні в цілому.

Мета роботи: дослідити теоретичні основи та методичні підходи до управління операційним циклом підприємства, дослідити стан управління ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод», та визначити шляхи його вдосконалення.

Основні завдання роботи:

- визначити поняття «операційний цикл підприємства» та проаналізувати систему основних показників, що впливають на його тривалість;
- дослідити сучасний стан операційної діяльності на ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»;
- проаналізувати динаміку тривалості операційного циклу на підприємстві загалом та окремих його складових;
- дослідити вплив окремих складових на тривалість операційного циклу та зробити відповідні висновки;
- зробити висновки щодо ефективності ведення операційної діяльності на підприємстві;
- розробити напрями скорочення операційного циклу ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод».

Об'єкт дослідження: процес управління операційним циклом підприємства та його ефективність.

Предмет дослідження: методичні, теоретичні та практичні аспекти управління операційним циклом підприємства.

Емпіричною базою дослідження є ПАТ НВЦ «БХФЗ»; повне найменування емітента: Публічне акціонерне товариство "Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" ; код за ЄДРПОУ: 23518596; місцезнаходження: м. Київ , Святошинський, 03134, м.Київ, вул. Миру, 17; основні види діяльності: 21.20 Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів; 46.46 Оптова торгівля фармацевтичними товарами; 47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах; середня кількість працівників: 895; статутний капітал: 19035489 грн.

Методологічною основою дослідження є підручники з економічної тематики, інтернет-джерела, монографічні дослідження, періодична економічна література, наукові статті.

Методи дослідження: проведення аналізу балансу та фінансової звітності підприємства за останні 3 роки, аналіз фінансових коефіцієнтів, аналіз показників ділової активності, а саме- визначення періодів та коефіцієнтів оборотності, довжини операційного та фінансового циклів, а також наступні методи: економічного аналізу, синтезу, порівняння, аналогії, узагальнення, економіко-математичні, економіко-статистичні, коефіцієнтів та інші.

Інформаційною базою дослідження є дані фінансової звітності ПАТ НВЦ «БХФЗ» за останні 3 роки, а саме Форма 1-«Баланс» та Форма 2-«Звіт про фінансові результати», законодавчо-нормативні акти, що регламентують фінансово-господарську діяльність підприємства.

Практична значущість роботи полягає у дослідженні особливостей тривалості операційного циклу фармацевтичного виробничого підприємства та розробці рекомендацій щодо її скорочення, які прийняті до уваги керівництвом досліджуваного підприємства.

Апробація результатів: частково результати дослідження оприлюднені в статті «Інструменти скорочення тривалості операційного циклу підприємства», яка опублікована у збірнику статей магістрів КНТЕУ.

Структура роботи: робота складається зі вступу, трьох основних розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ ЦИКЛОМ

В сучасних умовах розвитку економіки ключовим завданням для менеджменту підприємств є забезпечення його стабільного фінансового стану та розвитку, яке досягається за рахунок комплексного результату виробничої, комерційної та фінансової діяльності, їх синергічної взаємодії. Ключовим завданням при цьому є збереження ритмічності всіх бізнес-процесів, яка забезпечується дією багатьох факторів. В першу чергу це стабільність фінансування поточної діяльності підприємства, що створює умови для безперебійного надходження матеріальних ресурсів у виробничий процес, а значить і оптимізацію тривалості процесу виробництва і реалізації продукції на основі високої якості і сприйняття ринком.

На нашу думку, дослідження операційного циклу потрібно почати з формування бази знань, що таке операційний цикл підприємства. Насамперед, я хочу розглянути ті визначення, які дають операційному циклу науковці, а на основі них вже сформулювати своє власне бачення.

Український науковець І.О. Бланк розуміє операційний цикл як період повного обороту всієї суми оборотних активів, в процесі якого відбувається зміна форм (видів) їх втілення. Тобто, науковець формування операційного циклу тісно пов'язує з рухом оборотних активів підприємства [1, с. 689].

Даного підходу дотримуються також Є.В. Мних та Н.С. Барабаш, але чітко прив'язують процес формування операційного циклу до основної діяльності підприємства та трактують дане поняття як проміжок часу між придбанням запасів для здійснення основної діяльності та отриманням коштів від реалізації виробленої з них продукції (товарів та послуг) [2, с. 518].

Згідно Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 операційний цикл тлумачиться як проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отриманням коштів (еквівалентів грошових коштів) від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг, що не

протирічить попередньому визначенню. Досить спрощено дане поняття формулюють зарубіжні науковці [3].

Так П. Етріл операційний цикл (*operating cash cycle*) розглядає через оборот грошових коштів, тобто як проміжок часу між витрачанням грошових коштів на закупівлю сировини та матеріалів та отриманням у подальшому оплати за виготовлені та реалізовані товари. Дане визначення у сучасній теорії фінансового менеджменту дискутується як некоректне, оскільки вважається, що більший мірі базується на сутності фінансового циклу підприємства [4, с.597].

Схоже визначення наводить С. Росс, який зводить до часового проміжку між закупівлею товарів та отриманням коштів від дебіторів, але доповнює його твердженням про наявність двох етапів формування циклу: перший – це час на формування запасів підприємства, виготовлення продукції та реалізації готових виробів, а другий – пов'язаний з періодом інкасації дебіторської заборгованості за реалізовану продукцію [5, с. 524].

Український вчений Б.В. Гринів формування операційного циклу в контексті підприємства торгівлі пов'язує з виробничо-торговельним циклом діяльності і розглядає його як період від надходження товарів на підприємство торгівлі до отримання грошей від покупців (дебіторів) за відпущені їм товари і наданні сукупні послуги, зазначаючи що за своєю величиною він є більший за виробничо-торговельний цикл на величину періоду обороту дебіторської заборгованості [6, с. 370].

В свою чергу, виробничо-торговельний цикл підприємства торгівлі охоплює на його погляд період обороту грошових коштів від моменту надходження товарів на підприємство до їх відпуску у роздріб чи відвантаження оптовим покупцям, фактично демонструючи основний торговельний процес [2].

Згідно з П(С)БО 2 «Баланс», операційний цикл- це проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отриманням коштів

(еквівалентів грошових коштів) від реалізації виробленої з них продукції або товарів та послуг [7].

Отже, оцінивши всі визначення операційного циклу науковцями та нормативно-правовими актами, ми можемо виділити його основні значення (критерії) для підприємства:

- операційний цикл-проміжок часу, що потребується для повного обороту оборотних активів;
- операційний цикл-проміжок часу від придбання сировини та товару до отримання коштів від його реалізації;
- операційний цикл-оборот грошових коштів від витрачання на сировину до надходження коштів від реалізації вже готової продукції.

В свою чергу, до всіх вище сказаних ознак та визначень операційного циклу, ми хочемо додати наступні моменти:

- операційний цикл-чітка послідовність подій від визначення необхідного обсягу ресурсів для купівлі до визначення рестрикцій або більш м'яких варіантів повернення коштів від реалізації вже виготовленої продукції;
- під час всього періоду тривалості операційного циклу грошові кошти та запаси змінюють свої форми та властивості для повернення в формі виручки від реалізації в оптимальний час;
- операційний цикл можна вважати робочим циклом, який визначає межі між коротко- та довгостроковою перспективою діяльності підприємства. Тобто, межа часу, яка коротше операційного циклу-визначає короткострокову перспективу, а межа часу, яка довше-визначає довгострокову перспективу.

Для підприємства будь-якої профілізації діяльності на початковому етапі формування операційного циклу відбувається закупівля сировини та формування виробничих (товарних) запасів, які за своєю суттю є об'єктивною необхідністю функціонування підприємства.

З одного боку, це умова сталості, безперервності і ритмічності діяльності суб'єкта господарювання формування рівня його економічної безпеки, а з іншого – це конкретне джерело потреби фінансових ресурсів. Формально до

даного етапу включаються три часових проміжків (технологічна складова): час на формування замовлення, час на перебування матеріальних цінностей в дорозі (доставці) та час, необхідний для прийняття, розвантаження, сортування та підготовку до виробництва (чи продажу). На даному етапі відбувається зміна виду оборотних активів – грошові кошти перетворюються на виробничі (товарні) запаси [8].

Другий етап пов'язаний з погашенням заборгованості за закуплену сировину та виробничі (товарні) запаси якщо не передбачена передоплата. При закупівлі сировини на умовах попередньої етапи підприємство формує дебіторську заборгованість по виданих авансах до моменту фактичного отримання цих запасів. Тобто, відбувається автоматичне збільшення тривалості операційного циклу за рахунок збільшення цього активу вже на другому етапі. При закупівлі сировини на умовах відстрочення платежу підприємство формує кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги на період отримання товарного кредиту. По суті відбувається технологічна операція, при якій підприємство отримало необхідну сировину для виробництва продукції, але сплата за цю сировину ще затримується на встановлений термін даний процес ніяк не впливає на тривалість операційного циклу, але при цьому може суттєво зменшувати тривалість фінансового циклу, що безперечно для підприємства є позитивним моментом. При негайній оплаті за отримані виробничі запаси, заборгованість на підприємстві не виникає [8].

Третій етап формування операційного циклу безпосередньо пов'язаний зі здійсненням основної діяльності підприємства – процесом виробництва готової продукції (продажу товарів). Саме на цьому етапі відбувається зміна виду оборотних активів з виробничих запасів на готову продукцію, причому обсяг сировини, що знаходиться безпосередньо в процесі самого виробництва, класифікується в обліковій практиці як незавершене виробництво. Слід зазначити, що у практичній діяльності підприємства даний проміжок часу у формуванні операційного циклу розглядається як базовий, тривалість якого фактично залежить від технологічного рівня виробництва, а оптимізація

часових його характеристик стану впровадження досягнутого науково-технологічного процесу за функціоналом до підвищення якості продукції, зменшення втрат від безвідмовності роботи устаткування [8].

Наступним є етап формування операційного циклу пов'язаний з періодом реалізації готової продукції (продажем товарів). Даний процес включає наступні періоди: період зберігання готової продукції (товарів) на складі підприємства, період реалізації виробів та період пов'язаний з транспортуванням, розвантаженням, налагодженням та запуском готової продукції (якщо це передбачено комерційними контрактами), продажем товарів, при цьому готова продукція (товари) в результаті свого продажу перетворюється на грошові кошти чи дебіторську заборгованість. Головним завданням для керівництва підприємства на даному етапі є пришвидшення процесу реалізації готових виробів (товарів) і зменшення при цьому тривалості операційного циклу [8].

Останній етап пов'язаний з періодом інкасації заборгованості за реалізовану продукцію (продані товари), обрані умови реалізації створюють певні модифікації складових операційного циклу. Так, при реалізації продукції покупцям з відстроченням платежу підприємство буде формувати дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, що негативно впливає на тривалість операційного і фінансового циклу. По суті підприємство буде фінансувати поточну діяльність своїх контрагентів за власний рахунок. При реалізації продукції з негайною оплатою – такої проблеми на підприємстві не виникає. Найбільш вдалим для підприємства умовами реалізації продукції (товарів) є продаж за попередньою оплатою, окрім отримання вигід пов'язаних з розподілом комерційних ризиків. Підприємство, формуючи товарну кредиторську заборгованість за одержаними авансами отримує фінансові ресурси (як правило безоплатні) для часткового чи повного фінансування своєї поточної діяльності в цьому періоді. Такі ситуації розглядаються як такі, що позитивно впливають на характеристику операційного циклу підприємства [8].

Отже, сформуємо алгоритм розрахунку тривалості операційного циклу ($T_{\text{оц}}$) в наступній формулі:

$$T_{\text{оц}} = T_z + T_{\frac{r}{п}} + T_{\frac{д}{з}} \quad (1.1), \text{ де}$$

T_z - тривалість обороту виробничих запасів (днів);

$T_{\frac{r}{п}}$ - тривалість обороту готової продукції (днів);

$T_{\frac{д}{з}}$ - тривалість обороту дебіторської заборгованості (днів) [8].

Тобто, ми можемо зробити висновок, що тривалість операційного циклу на підприємстві оцінюється як тривалість обороту оборотних активів.

Зважаючи на часову характеристику процесу виробничий цикл розглядається як проміжок часу з моменту надходження сировини (товарів) на підприємство або з моменту укладання договору до моменту отримання коштів від покупців за реалізовану готову продукцію.

Отже, проаналізувавши все вищесказане, представимо основні показники, які входять до складу операційного циклу, їх бажану динаміку та формули розрахунку:

1) Тривалість безпосередньо операційного циклу включає в себе суму тривалості оборотів наступних показників: запасів, незавершеного виробництва, готової продукції, дебіторської заборгованості. Як вже було сказано вище, бажана для тривалості оборотів кожного з показників та безпосередньо операційного циклу- зменшення, тому що за рахунок зменшення тривалості ми маємо змогу акумулювати більшу кількість коштів [19];

2) Тривалість обороту виробничих запасів:

$$\frac{(360 \times \text{середньорічна сума запасів})}{\text{собівартість}} \quad (1.2),$$

3) Тривалість обороту готової продукції:

$$\frac{(360 \times \text{середньорічна сума готової продукції})}{\text{чиста виручка від реалізації}} \quad (1.3) \quad [22];$$

4) Тривалість обороту дебіторської заборгованості:

$$\frac{(360 \times \text{середньорічна сума дебіторської заборгованості})}{\text{чиста виручка від реалізації}} \quad (1.4) \quad [23].$$

Отже, провівши дослідження показників, які характеризують тривалість операційного циклу, ми можемо зробити висновок, що для оцінки тривалості операційного циклу підприємства, нам потрібні наступні показники внутрішньої діяльності:

- сума виробничих запасів;
- сума товарів готової продукції;
- вартість дебіторської заборгованості;
- собівартість виготовленої продукції;
- чиста виручка від реалізації.

Саме та чи інша зміна даних показників буде впливати на тривалість операційного циклу підприємства. Все залежить від, наприклад, продукції підприємства, скільки її можна зберігати, що буде формувати період обороту запасів, готової продукції і т.д.

Отже, ми провели дослідження теоретичної частини поняття операційний цикл підприємства, дослідили погляди різних вчених на це визначення та зрозуміли для себе, що операційний цикл підприємства- це період часу від моменту витрачання підприємством грошових коштів на придбання вхідних запасів матеріальних оборотних активів до надходження грошей від дебіторів за реалізовану їм продукцію. Також ми виділили етапи операційного циклу-від закупівлі сировини до отримання коштів від дебіторів. Ми дослідили формулу операційного циклу та виділили ті показники, які впливають на його тривалість: запаси, готова продукція і т.д. Для кожного підприємства ситуація з операційним циклом є індивідуальна через те, що вони мають різну спеціалізацію, політику управління оборотними активами, політику щодо зберігання сировини та відношення з дебіторами.

Дане дослідження дозволяє нам перейти до більш практичної частини нашої ВКР на основі фармацевтичного підприємства ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод».

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ ЦИКЛОМ

2.1 Оцінка тривалості операційного циклу

Отже, як вже було сказано вище, ми проводимо дослідження на основі фармацевтичного підприємства ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод».

Нами була досліджена фінансова звітність цього підприємства за останні 3 роки та зроблені розрахунки щодо тривалості обороту необхідних нам факторів: запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та дебіторської заборгованості. Саме розрахунки тривалості обороту даних оборотних активів входять до складу операційного циклу підприємства. Даний розділ розрахований на аналіз динаміки основних показників діяльності ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» на основі додатків А-В.

Таблиця 2.1.1

Тривалість складових операційного циклу ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр.

(дні)

Показник	Період			Абсолютний приріст
	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2019	2017-2019
Тривалість обороту запасів	165.78	145.59	166.59	0.81
Тривалість обороту незавершеного виробництва	10.2	8.57	11.22	1.02
Тривалість обороту готової продукції	27.86	30.47	39.34	11.48
Тривалість обороту дебіторської заборгованості	68.15	74.53	85.07	16.92

Що ми можемо сказати щодо необхідної динаміки тривалості обороту того чи іншого активу? Ми знаємо, що оборот- це час, за який кошти повертаються на підприємство, тобто, чим швидше кошти повернуться, тим

швидше ми зможемо знову купити сировину для виробництва нової продукції, що посприє збільшенню нашого прибутку. Отже, бажана динаміка як для обороту кожного активу, так і для всього операційного циклу- це динаміка до зменшення.

Отже, провівши розрахунки тривалості обороту таких оборотних активів як запаси, незавершене виробництво, готова продукція та дебіторська заборгованість, ми можемо попередньо зробити висновок, що більшість з них має динаміку до зменшення у 2018 році, а у 2019 вже пішла догори, що є не дуже хорошою динамікою. Динаміка тривалості обороту запасів протягом 3 років є стрибкоподібною-спочатку тривалість зменшилася, а потім зростає. Також, якщо подивитися на всю ситуацію в цілому, то загалом за 2017-19 роки всі показники збільшилися, а найбільше-тривалість обороту дебіторської заборгованості-майже на 17 днів що свідчить про неефективну політику управління дебіторською заборгованістю. Тривалість обороту незавершеного виробництва та запасів в період 2017-2019 років майже не змінилася-збільшилася в середньому на 1 день. Тривалість обороту готової продукції мала чітку динаміку до збільшення- на 11,5 днів за 3 роки.

Так як ми вже дослідили окремі складові операційного циклу, ми можемо перейти безпосередньо до розрахунків тривалості операційних циклів на ПАТ НВЦ «БХФЗ» за останні 3 роки.

Отже, операційний цикл нашого підприємства у 2017 році становив 267 днів, у 2018- 272 дні, а у 2019 показав найгірший результат-302 дні. Ми можемо зробити висновок, що така динаміка не є досить позитивною, тому підприємству необхідно звернути увагу на політику управління оборотними активами.

Далі проаналізуємо співвідношення динаміки тривалості операційного циклу до динаміки основних оборотних активів:

Таблиця 2.1.2

Співвідношення динаміки тривалості операційного циклу та основних видів оборотних активів ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр.

Показник	Період			Абсолютний приріст 2017-2019
	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2019	
Операційний цикл, дні	272	259	302	30
Виробничі запаси, тис. грн	287944.0	298817.0	347774.0	59830.0
Готова продукція, тис. грн	104521.0	83731.0	136202.0	31681.0
Товари, тис. грн	2948.0	3970.0	3817.0	869.0
Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги, тис. грн	204839.0	255653.0	294536.0	89697.0
Грошові кошти та еквіваленти, тис. грн	10046.0	10281.0	12706.0	2660.0

Отже, зробивши розрахунки співвідношення динаміки тривалості операційного циклу та динаміки основних видів оборотних активів, ми можемо зробити висновок, що у період 2017-2018 років ми бачимо позитивну динаміку. Зменшився період тривалості операційного циклу на 13 днів, також динаміку до зменшення мала готова продукція, обсяг якої зменшився на 20 790 тис. грн., а також зменшилися запаси (на 116 тис. грн.). Але не зважаючи на динаміку до зменшення у даному періоді, ми можемо побачити, що обсяги таких оборотних активів як виробничі запаси, товари, поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, гроші на еквіваленти збільшилися, що при наявності зменшення тривалості операційного циклу є позитивною динамікою. Найбільше у цьому періоді збільшилися обсяги «дебіторки» (на 50 814 тис. грн.), а найменше збільшилися обсяги грошових коштів (на 235 тис. грн.).

На період 2018-2019 ми бачимо чітке збільшення всіх показників оборотних активів, а також стрімке збільшення тривалості операційного циклу. Ми бачимо чітку динаміку до збільшення таких показників як виробничі запаси, готова продукція та грошові кошти. За рахунок цього ми бачимо збільшення тривалості операційного циклу в період 2018-2019 років аж на 43 дні, що свідчить про ситуацію, коли підприємство нарощує об'єми оборотних активів, але не впроваджує покращення системи їхнього управління, за рахунок чого наші кошти затримуються на різних стадіях виробництва.

До розрахунків тривалості операційного циклу ми включаємо основні оборотні активи, а також показники «Звіту про фінансові результати», тому далі я хочу побудувати таблицю, яка буде показувати співвідношення динаміки операційного циклу та чистого доходу, собівартості та чистого прибутку:

Таблиця 2.1.3

Співвідношення динаміки тривалості операційного циклу та фінансових результатів ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр

Показник	Період			Абсолютний приріст, тис. грн	Темп приросту, %
	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2019	2017-2019	
Операційний цикл, дні	272	259	302	30	11.11
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	1081990	1234919.0	1246450	164460.0	15.2
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	625275.0	738883.0	751521.0	126246.0	20.2
Чистий прибуток, тис. грн	108927.0	71268.0	104479.0	-4448.0	-4.1

Отже, проаналізувавши співвідношення динаміки тривалості операційного циклу та основних показників «Звіту...», ми можемо зробити висновок, що за рахунок збільшення всіх показників «Звіту...» ми і маємо

фактичне збільшення тривалості операційного циклу у період 2017-2018 років ми бачимо та позитивну динаміку, що свідчить про хорошу політику управління операційним циклом на підприємстві. У цей період ми є свідками скорочення тривалості операційного циклу на 13 днів та збільшення показників чистої виручки та собівартості- на 152 929 та 113 608 тис. грн. відповідно. Зменшився у цей період показник чистого прибутку- на 37 659 тис. грн.

У період 2018-2019 років ситуація погіршується-операційний цикл збільшується, зменшується об'єм чистого прибутку, він за 2017-2019 зменшився на 4%, що є негативною динамікою. Але якщо порівнювати динаміку чистого доходу від реалізації та собівартості реалізованої продукції, то на дистанції 3х років ці показники мають все одно динаміку до збільшення.

Можемо зробити такий висновок, що операційний цикл збільшив свою тривалість за рахунок нарощення об'ємів оборотних активів без покращення системи їхнього управління, що призвело також до зменшення показника чистого прибутку на дистанції трьох років на 4%.

У даному підрозділі ми оцінювали динаміку операційного циклу та його складових, що дозволяє нам заглибитися більше та дослідити стан основних оборотних активів в наступному підрозділі.

2.2 Аналіз факторів впливу на тривалість операційного циклу

Як ми вже встигли дослідити вище, тривалість операційного циклу- це сума тривалості оборотів запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та дебіторської заборгованості. Ми повинні розуміти, що на такі види оборотних активів суттєвий вплив мають як фактори внутрішнього, так і зовнішнього середовища, які ми маємо дослідити в даному розділі нашої ВКР.

В даному розділі наша мета-дослідження факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на тривалість операційного циклу.

Спершу ми вважаємо потрібне оцінити вплив зовнішніх факторів на тривалість операційного циклу нашого підприємства.

Перш за все дослідимо вплив динаміки ВВП на тривалість операційного циклу за 2017-2019 роки у наступній таблиці:

Таблиця 2.2.1

Співвідношення динаміки ВВП на душу населення та тривалості операційного циклу ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019	2017/2018 темп приросту, %	2018/2019 темп приросту, %
ВВП*, млрд. грн	2982,92	3558,71	3974,56	19,30	11,69
Тривалість операційного циклу, днів	272	259	302	-4,72	16,61
Коефіцієнт еластичності	-	-3,36	18,70	-	-

* джерело [25]

Таким чином, ми можемо спостерігати, що у ВВП України є чітка динаміка до збільшення та 2017/2018 року темп приросту становив 19,3%, а 2018/2019-11.7%. В свою чергу, тривалість операційного циклу має стрибкоподібну динаміку, це ми можемо бачити з того, що 2017/2018 роки тривалість ОЦ зменшилася на майже 5%, а потім збільшилася у 2018/2019 рр.

майже на 17%. Таким чином, врахувавши коефіцієнт, ми змогли побачити, що динаміка ВВП не впливає на динаміку ОЦ, так як спочатку к-т еластичності є від'ємним, що показує зменшення тривалості операційного циклу до збільшення обсягів ВВП у 2017/2018рр, а ось у 2018/2019 ми бачимо його додатне значення, що показує збільшення обох показників.

Далі дослідимо стан фармацевтичного ринку України та його вплив на тривалість операційного циклу нашого підприємства у наступній таблиці:

Таблиця 2.2.2

Співвідношення стану фармацевтичного ринку та тривалості операційного циклу «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019	2017/2018 темп приросту, %	2018/2019 темп приросту, %
Обсяги продажів аптечної продукції, млрд. грн*	61.2	74.7	86.0	22.06	15.21
Тривалість операційного циклу, днів	272	259	302	-4.72	16.61
Коефіцієнт еластичності	-	-0,06	0,31	-	-

*джерело [26]

Отже, якщо ми проаналізуємо нашу таблицю, то ми побачимо таку саму динаміку до збільшення аптечного ринку, як і ВВП в попередній таблиці. За 2017/2018 рр. обсяги аптечних продажів збільшилися на 22%, а в наступному періоді-на 15%. А на іншому боці стрибкоподібна динаміка тривалості операційного циклу.

При такому розвитку подій коефіцієнти еластичності для двох періодів є дуже близькими до нуля, ми можемо зробити наступні висновки: у період 2017/2018 років $KE < 0$ що показує наступну ситуацію: зростання обсягів продажів аптечної продукції викликає зниження тривалості операційного циклу, а у періоді 2018/2019 рр $KE > 0$ показує, що зростання обсягів продажів аптечної продукції викликає зростання тривалості операційного циклу.

Далі проаналізуємо співвідношення витрат населення та тривалість операційного циклу у наступній таблиці:

Таблиця 2.2.3

Співвідношення динаміки витрат населення та тривалості операційного циклу «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019	2017/2018 темп приросту, %	2018/2019 темп приросту, %
Витрати населення, млрд. грн*	2652,08	3248,73	3699,35	22,50	13,87
Тривалість операційного циклу, днів	272	259	302	-4,72	16,61
Коефіцієнт еластичності	-	-2,63	14,66	-	-

* джерело [27]

Отже, аналізуючи таблицю вище, ми бачимо ситуацію, аналогічну до таблиць, які ми досліджували у цьому розділі вище-всі зовнішні фактори мають чітку динаміку до зростання, а тривалість операційного циклу спочатку зменшується, а потім збільшується, тому і коефіцієнт еластичності у всіх випадках спочатку є від'ємним, а потім-додатнім, що показує спочатку вплив кожного фактору зовнішнього середовища як збільшення фактору / зменшення операційного циклу, а у наступному періоді - зростання фактору / зростання операційного циклу. Ми можемо зробити висновок, що економіка країни зростає, враховуючи всі фактори вище, але обсяги оборотів оборотних активів підприємства не піддаються цьому впливові, тому чітко зрозуміло, що наявна ситуація, коли система управління оборотними активами є неефективною.

Далі проаналізуємо вплив внутрішніх факторів на тривалість операційного циклу методом ланцюгових підстановок.

Для такого аналізу пропонуємо використати наступну таблицю з показниками двох останніх періодів:

Таблиця 2.2.4

**Динаміка основних показників тривалості операційного циклу
«Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр.»**

Показник	Умовне позн.	2018	2019	Приріст	Приріст, %
Тривалість операційного циклу	ТОЦ	244	326	82	33,6
Виробничі запаси	З	298817,0	347774,0	48957,0	16,38
Дебіторська заборгованість	ДЗ	255653,0	294536,0	38883,0	15,21
Готова продукція	ГП	83731,0	136202,0	52471,0	62,67
Собівартість	СБ	738883,0	751521,0	12638,0	1,71
Чиста виручка від реалізації	ЧВР	1234919,0	1246450,0	11531,0	0,93

Таким чином, тривалість операційного циклу можна представити наступним чином:

$$\text{ТОЦ} = \text{З} \cdot \text{н} / \text{Собів.} + \text{ДЗ} \cdot \text{н} / \text{ЧВР} + \text{ГП} \cdot \text{н} / \text{ЧВР} \quad (2.2.1)$$

Застосувавши метод ланцюгових підстановок, дослідимо вплив кожного з факторів на тривалість операційного циклу методом ланцюгових підстановок у наступній таблиці:

Таблиця 2.2.5

Факторний аналіз впливу внутрішніх факторів на тривалість операційного циклу «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2018-2019 рр.

Алгоритм розрахунку	Розрахунки
$\text{ТОЦ}(0) = \text{З}(0) \cdot \text{н} / \text{Собів}(0) + \text{ДЗ}(0) \cdot \text{н} / \text{ЧВР}(0) + \text{ГП}(0) \cdot \text{н} / \text{ЧВР}(0)$	$\text{ТОЦ}(0) = 298817 \cdot 360 / 738883 + 255653 \cdot 360 / 1234919 + 83731 \cdot 360 / 1234919 = 145 + 75 + 24 = \mathbf{244 \text{ (днів)}}$
$\text{ТОЦ ум. 1} = \text{З}(1) \cdot \text{н} / \text{Собів}(0) + \text{ДЗ}(0) \cdot \text{н} / \text{ЧВР}(0) + \text{ГП}(0) \cdot \text{н} / \text{ЧВР}(0)$	$\text{ТОЦ ум. 1} = 347774 \cdot 360 / 738883 + 255653 \cdot 360 / 1234919 + 83731 \cdot 360 / 1234919 = 169 + 75 + 24 = \mathbf{268 \text{ (днів)}}$

Продовження таблиці 2.2.5

$\text{ТОЦ ум. 2} = 3(1) \cdot n / \text{Собів}(1) + \text{ДЗ}(0) \cdot n / \text{ЧВР}(0) + \text{ГП}(0) \cdot n / \text{ЧВР}(0)$	$\begin{aligned} \text{ТОЦ ум. 2} &= 347774 \cdot 360 / 751521 \\ &+ 255653 \cdot 360 / 1234919 + 83731 \cdot 360 / 1234919 = \\ &167 + 75 + 24 = \mathbf{266 \text{ (днів)}} \end{aligned}$
$\text{ТОЦ ум. 3} = 3(1) \cdot n / \text{Собів}(1) + \text{ДЗ}(1) \cdot n / \text{ЧВР}(0) + \text{ГП}(0) \cdot n / \text{ЧВР}(0)$	$\begin{aligned} \text{ТОЦ ум. 3} &= 347774 \cdot 360 / 751521 \\ &+ 294536 \cdot 360 / 1234919 + 83731 \cdot 360 / 1234919 = \\ &167 + 86 + 24 = \mathbf{277 \text{ (днів)}} \end{aligned}$
$\text{ТОЦ ум. 4} = 3(1) \cdot n / \text{Собів}(1) + \text{ДЗ}(1) \cdot n / \text{ЧВР}(1) + \text{ГП}(0) \cdot n / \text{ЧВР}(1)$	$\begin{aligned} \text{ТОЦ ум. 4} &= 347774 \cdot 360 / 751521 \\ &+ 294536 \cdot 360 / 1246450 + 83731 \cdot 360 / 1246450 = \\ &167 + 85 + 24 = \mathbf{276 \text{ (днів)}} \end{aligned}$
$\text{ТОЦ ум. 5} = 3(1) \cdot n / \text{Собів}(1) + \text{ДЗ}(1) \cdot n / \text{ЧВР}(1) + \text{ГП}(1) \cdot n / \text{ЧВР}(1)$	$\begin{aligned} \text{ТОЦ ум. 5} &= 347774 \cdot 360 / 751521 \\ &+ 294536 \cdot 360 / 1246450 + 136202 \cdot 360 / 1246450 \\ &= 167 + 85 + 39 = \mathbf{326 \text{ (днів)}} \end{aligned}$
<p>Зміна ТОЦ (З) за рахунок зміни запасів = $\text{ТОЦ}(0) - \text{ТОЦ ум. 1} = 268 - 244 = \mathbf{24 \text{ (днів)}}$ Зміна ТОЦ (Собів) за рахунок зміни собівартості = $\text{ТОЦ ум. 2} - \text{ТОЦ ум. 1} = 266 - 268 = \mathbf{-2 \text{ (дні)}}$ Зміна ТОЦ (ДЗ) за рахунок зміни дебіторської заборгованості = $\text{ТОЦ ум. 3} - \text{ТОЦ ум. 2} = 277 - 266 = \mathbf{11 \text{ (днів)}}$ Зміна ТОЦ (ЧВР) за рахунок зміни ЧВР = $\text{ТОЦ ум. 4} - \text{ТОЦ ум. 3} = 276 - 277 = \mathbf{-1 \text{ (день)}}$ Зміна ТОЦ (ГП) за рахунок зміни готової продукції = $\text{ТОЦ ум. 5} - \text{ТОЦ ум. 4} = 326 - 276 = \mathbf{50 \text{ (днів)}}$</p>	

Отже, ми провели дослідження внутрішніх факторів впливу на тривалість операційного циклу, спираючись на динаміку цих показників, ми можемо зробити наступні висновки: найбільш позитивний вплив на тривалість операційного циклу мали зміна обсягів собівартості та чистої виручки, так як вони спричинили зменшення тривалості ОЦ; найгірший з усіх вплив мав фактор обсягів готової продукції, тому що їх зміна спричинила збільшення ТОЦ на 50 днів, що є негативною динамікою, також негативно вплинули на ТОЦ зміна обсягів запасів та дебіторської заборгованості.

Отже, у розділі вище ми провели дослідження та оцінку впливу зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на тривалість операційного циклу нашого підприємства. Незважаючи на чітку позитивну динаміку росту зовнішніх факторів та їх впливу, внутрішні фактори такі як обсяги оборотних активів, впливають негативно на формування операційного циклу підприємства.

2.3 Оцінка ефективності управління операційним циклом підприємства

Далі оцінімо ефективність управління операційним циклом на підприємстві за допомогою оцінки рентабельності основних показників, які входять до його складу в наступній таблиці:

Таблиця 2.3.1

Оцінка рентабельності основних показників діяльності ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр

Показники	Період			Абсолютний приріст	
	2017	2018	2019	2017/2018	2018/2019
Рентабельність активів	4,4	7,8	4,8	3,4	-2,9
Рентабельність Об. Акт.	11,7	7,8	12,3	-3,9	4,6
Рентабельність запасів	22,6	37,8	23,9	15,2	-14
Рентабельність обороту	41	42,2	40,2	1,2	-2
Рентабельність власного капіталу	9,51	5,94	7,2	-3,57	1,26
Рентабельність ДЗ	53,17	23,9	35,5	-29,27	11,6
Чистий робочий капітал	313764	347651	359312	33887	11661
Рентабельність ЧРК	34,72	20,50	29,08	-14,22	8,58
Власний оборотний капітал	263266	304751	348978	41485	44227
Рентабельність ВОК	41,38	23,39	29,94	-17,99	6,55

Аналізуючи таблицю вище, ми можемо зробити висновки про кожний показник рентабельності окремо окремо:

- Рентабельність активів - значення є невеликим, тому ми можемо сказати, що активи генерують невелику частку прибутку. 2017-2018 року цей показник збільшився близько 3%, а в 2018-2019 зменшився на 3% також.
- Рентабельність оборотних активів - у період 2017-2018 року зменшився (на 4%) та у період 2018-2019 збільшився (на 4,6%).

- Рентабельність запасів збільшується у період 2017-2018 року з на 15%, а потім зменшується на 14%. Така ситуація свідчить про неефективну політику інвестування коштів у товарні запаси, що спричинило зменшення їх прибутковості.
- Рентабельність обороту - даний показник має найменше коливання динаміки на період 2017-2019 років, та має рентабельність близько 40% щороку. Такий стан є дуже позитивним, тому що ми бачимо стабільну прибутковість виручки близько 40%.
- Рентабельність власного капіталу має стрибкоподібну динаміку – спочатку зменшується на майже 4%, а потім збільшується на 1%. Така динаміка не є позитивною та показує, відсутність прибутковості власного капіталу.
- Рентабельність дебіторської заборгованості в період 2017/2018 роки зменшується майже вдвічі, а потім збільшується на 11%, що показує недостатньо ефективне управління нею на підприємстві.
- Рентабельність чистого робочого капіталу та власного оборотного капіталу має однакову динаміку: спочатку до зменшення, а потім до збільшення.

Далі оцінімо динаміку тривалості операційного циклу та окремих показників рентабельності в наступних таблицях.

Таблиця 2.3.2

Співвідношення динаміки тривалості операційного циклу та рентабельності активів «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр

Показники	Період			Абсолютний приріст	
	2017	2018	2019	2017/2018	2018/2019
Операційний цикл, днів	272	259	302	-13	43
Рентабельність активів, %	4,4	7,8	4,8	3,4	-2,9

В даному випадку ми можемо спостерігати, що у період 2017/2018 років операційний цикл зменшився, а прибутковість активів збільшилася. Така ситуація є закономірною, тому що швидше вивільнені активи приносили більший прибуток, але у період 2018/2019 динаміка вже є негативною, операційний цикл збільшується, тому прибутковість є меншою.

Таблиця 2.3.3

Співвідношення динаміки тривалості операційного циклу та рентабельності власного капіталу «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр

Показники	Період			Абсолютний приріст	
	2017	2018	2019	2017/2018	2018/2019
Операційний цикл, дні	272	259	302	-13	43
Рентабельність власного капіталу	9,51	5,94	7,2	-3,57	1,26

З даної таблиці ми можемо зробити висновок, що навіть при зменшенні тривалості операційного циклу у 2017/2018 роках, рентабельність власного капіталу зменшилася, що є негативною динамікою, але вже у 2018/2019 роках при наявній ситуації збільшення операційного циклу, ми маємо невелике збільшення прибутковості власного капіталу на 1%.

Таблиця 2.3.4

Співвідношення динаміки тривалості операційного циклу та рентабельності чистого робочого та чистого власного капіталів «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» 2017-2019 рр

Показники	Період			Абсолютний приріст	
	2017	2018	2019	2017/2018	2018/2019
Операційний цикл, дні	272	259	302	-13	43
Рентабельність ЧРК	34,72	20,50	29,08	-14,22	8,58
Рентабельність ВОК	41,38	23,39	29,94	-17,99	6,55

В таблиці, наведеній вище, ми можемо побачити, що зменшення тривалості операційного циклу в період 2017/2018 спричинило негативну динаміку рентабельності чистого робочого та власного оборотного капіталів- вони зменшилися. А при динаміці тривалості операційного циклу до збільшення, прибутковість цих показників зростає.

Ми можемо зробити висновки з даного розділу, що не завжди зменшення тривалості операційного циклу є позитивною динамікою. Іноді така ситуація впливає негативно на операційну діяльність підприємства.

Але ми можемо однозначно сказати, що на підприємстві чітко наявна ситуація, коли наявна система управління оборотними активами є неефективною та потребує модернізації.

Отже, підприємство ПАТ НВЦ “Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод” має нечітку динаміку своєї операційної діяльності, але її можна покращити за рахунок пропозицій скорочення операційного циклу, які ми розглянемо у наступному розділі нашої ВКР.

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ ЦИКЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Як вже було сказано вище, прискорення оборотності оборотних активів є першочерговою задачею кожного підприємства, тому що, чим швидше оборотні активи будуть обертатися, тим більший прибуток вони згенерують на певний відрізок часу.

Тому, в цьому розділі я хочу розглянути резерви скорочення тривалості операційного циклу для ПАТ НВЦ «БХФЗ».

В даному розділі ми маємо на меті виділити декілька резервів скорочення складових тривалості операційного циклу та спрогнозувати її на наступний період.

Всі резерви по скороченню тривалості окремих складових тривалості операційного циклу оформимо в наступній таблиці:

Таблиця 3.1

Інструменти скорочення операційного циклу підприємства «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»

Складова тривалості операційного циклу	Інструмент скорочення тривалості операційного циклу		Скорочення, днів	Плановий показник, днів
	Організаційні	Економічні		
Тривалість обороту виробничих запасів	Вдосконалення системи контролю та нормування запасів.	Вдосконалення системи внутрішньої логістики; Комплексна механізація й автоматизація вантажно-розвантажувальних робіт на складах.	11	156
Тривалість обороту готової продукції	Покращення продуктивності праці; Вдосконалення технологій виробництва.	Збільшення питомої ваги продукції, що користується підвищеним попитом.	3	36
Тривалість обороту дебіторської заборгованості	Покращення відносин з постачальниками; Покращення системи аналізу формування коштів підприємства.	Покращення системи вивчення клієнтів для уникнення неплатоспроможних наслідків; Покращення системи аналізу формування коштів підприємства.	5	80

Названі вище інструменти дозволять скоротити тривалість обороту виробничих запасів на 11 днів, готової продукції на 3 дні, а дебіторської заборгованості – на 5 днів вцілому.

Також при підвищенні продуктивності праці та автоматизації виробництва ми зможемо знизити собівартість виготовленої продукції на 5%.

Чисту виручку від реалізації (ЧВР) ми сплануємо методом екстраполяції та методом експоненційного згладжування. Зазначені розрахунки ми оформимо в наступній таблиці:

Таблиця 3.2

Прогнозування обсягів ЧВР в плановому періоді

Метод	Показник у 2019 р.	Плановане значення	Приріст
Екстраполяції	1246450	= 1246450 * 1,15 = 1433417,5	186967,5
Метод експоненційного згладжування	1246450	= 1246450 + L(1234919 - 1246450) = 1246450 + 0.5 (1234919 - 1246450) = 1240684,5	-5765.5

При використанні методу екстраполяції, ми візьмемо приріст показнику ЧВР за минулий період (+15%). А при використанні методу експоненційного згладжування, ми беремо показники за 2 останніх періоди та проводимо за допомогою цього методу згладжування об'єму ЧВР на плановий період. Визначимо середнє значення ЧВР на майбутній період:

$$\text{ЧВР (1)} = (1240684,5 + 1433417,5)/2 = 1337050,75$$

При наявності запланованих показників чистої виручки та собівартості, проведемо розрахунок плану доходів та витрат на майбутній період у наступній таблиці:

Таблиця 3.3

**План доходів та витрат «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»
на 2020 рік**

План доходів та витрат	2019 р.	Плановий період	Приріст
Чистий дохід від реалізації продукції	1246450,00	1337050,75	90600,75
Собівартість реалізованої продукції	751521,00	713944,95	-37576,05
Валовий: прибуток	491929,00	623105,80	131176,80
збиток			
Інші операційні доходи	23797,00	23797,00	0,00
Адміністративні витрати	105671,00	105671,00	0,00
Витрати на збут	227684,00	227684,00	0,00
Інші операційні витрати	52392,00	52392,00	0,00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	129979,00	265382,64	135403,64
збиток			
Дохід від участі в капіталі			
Інші фінансові доходи			
Інші доходи	110,00	110,00	0,00
Фінансові витрати	693,00	693,00	0,00
Втрати від участі в капіталі			
Інші витрати	9,00	9,00	0,00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	129387,00	264790,64	135403,64
збиток			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	24908,00	47662,32	22754,32
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування			
Чистий фінансовий результат: прибуток/збиток	104479,00	217128,32	112649,32

Таким чином, спрогнозувавши обсяги чистого доходу від реалізації продукції та скорочення собівартості за рахунок використання резервів скорочення показників, ми отримуємо збільшення чистого фінансового результату на 112 650 тис. грн у плановому періоді.

На основі спрогнозованих показників сформуємо балансовий план на майбутній період:

Таблиця 3.4

**Балансовий план «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»
на 2020 рік**

Балансовий план			
Показник	2019 р.	Плановий період	Приріст
Показники Активу			
Основні засоби	889606,00	898502,06	8896,06
Нематеріальні активи	1732,00	1732,00	0,00
Всього необоротні активи	1099542,00	1099542,00	0,00
Виробничі запаси	347774,00	382551,4	34777,40
Незавершене виробництво	23414,00	22243,3	-1170,70
Готова продукція	136202,00	156632,3	20430,30
Товари	3817,00	4007,85	190,85
Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги	294536,00	235628,8	-58907,20
Всього оборотні активи	686876,00	755563,6	68687,60
Показники Пасиву			
Всього власний капітал	1448520,00	1448520,00	0,00
Всього довгострокові зобов'язання	9334,00	7467,2	-1866,80
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги	232843,00	209558,7	-23284,30
Всього поточні зобов'язання	327564,00	343942,2	16378,20

На основі покращення системи управління оборотними активами, підприємство має змогу нарощувати їх об'єми у майбутньому періоді, при цьому скорочуючи період їх обороту за рахунок збільшення чистого прибутку, який ми розраховували раніше. Також позитивна динаміка спостерігатиметься зі сторони роботи з дебіторською заборгованістю, що дозволить скоротити період її обороту.

В наступній таблиці розрахуємо динаміку тривалості операційного циклу на майбутній період:

Таблиця 3.5

Динаміка тривалості операційного циклу «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» на 2020 рік

Період обороту, дні	2019 р.	Плановий період
Тривалість обороту виробничих запасів	167	156
Тривалість обороту готової продукції	39,30	36
Тривалість обороту дебіторської заборгованості	85,00	80
Тривалість операційного циклу	302	282
Скорочення ОЦ		20

За рахунок всіх пропозицій наведених вище, ми маємо змогу скоротити тривалість операційного циклу у плановому періоді на 20 днів, що є позитивною динамікою.

Далі обрахуємо динаміку показників рентабельності:

Таблиця 3.6

Співвідношення показників рентабельності та тривалості операційного циклу «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» на 2020 рік

Період обороту, дні	2019 р.	Плановий період	Приріст
Операційний цикл	302	282	-20
Рентабельність активів	4,80	5,00	0,20
Рентабельність оборотних активів	12,30	13,50	1,20
Рентабельність власного капіталу	7,20	9,00	1,80
Рентабельність ЧРК	29,08	31,52	2,44
Рентабельність ВОК	29,94	33,00	3,06

Отже, завдяки вдалому підбору резервів скорочення складових операційного циклу та інших показників фінансової звітності, ми змогли досягти стабілізації операційної роботи на підприємстві, що ми можемо побачити в останній таблиці. Операційний цикл планового періоду

зменшується, а показники рентабельності йдуть до гору, що свідчить про більшу дохідність показників активів та капіталу порівняно з попередніми періодами.

Дотримуючись такої стратегії, підприємство зможе бути прибутковим та вийти на лідируючі позиції на фармацевтичному ринку найближчим часом.

ВИСНОВКИ

Отже, у даній ВКР ми провели дослідження теми тривалості операційного циклу на основі фінансової звітності фармацевтичного підприємства ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод».

Управління операційним циклом є основою досягнення фінансової рівноваги підприємства. Основними завданнями при цьому є оптимізація обсягу, структури, динаміки оборотних активів та політики їх фінансування з точки зору найкращої згоди двох конфліктних критеріїв - високої доходності та достатньої ліквідності. Найважливішою характеристикою операційного циклу є його тривалість. Потрібна нам динаміка-скорочення тривалості операційного циклу, що дозволить нам швидше залучати вільні кошти та отримувати більший прибуток.

Нами було проведене дослідження теоретичної складової та з'ясували, що, якщо узагальнити всі визначення науковців, операційний цикл-це повний оборот оборотних активів, період від придбання запасів до надходження коштів від реалізації виготовленої продукції. Також ми додали, що операційний цикл на підприємстві-це чітка послідовність дій щодо купівлі запасів, виробництва продукції до надходження коштів. Ці дії повинні бути оптимізованими для отримання найбільшого прибутку.

Також нами були досліджені фактори як внутрішнього, так і зовнішнього впливу на діяльність підприємства, а, отже, його операційну діяльність та тривалість операційного циклу. При проведенні операційної діяльності потрібно враховувати всі фактори впливу, щоб у плановому періоду не тільки не зменшити прибутковість, а ще й збільшити її.

Методом ланцюгових підстановок нам вдалося дослідити вплив кожної зі складових операційного циклу на його тривалість.

Нами були досліджені показники рентабельності підприємства та стало зрозуміло, що при неправильній побудові системи контролю за активами та

пасивами, навіть при зменшенні тривалості операційного циклу, прибутковість багатьох показників може знижуватися.

Також були знайдені інструменти скорочення тривалості складових операційного циклу, які також мають вплив на інші показники такі як собівартість, обсяги запасів, готової продукції, показників капіталу.

За допомогою методів екстраполявання та експоненційного згладжування були знайдене середнє значення ЧВР та побудовано план доходів та витрат та балансовий план підприємства на плановий період.

При врахуванні всіх рекомендацій, на плановий період наявна ситуація скорочення тривалості операційного циклу на 20 днів та збільшення рентабельності активів та різних видів капіталів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Бланк И.А. Управление активами. Киев: Ника-Центр, 2000. – 721 с. — (Библиотека финансового менеджера. Вип 6)
- 2) Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с
- 3) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
- 4) Унковская Т.Е. Финансовое равновесие предприятия: монографія / Т.Е. Унковская – К.: Генеза, 1997. – 328 с
- 5) Росс С., Вестерфилд Р., Джордан Б. Основы корпоративных финансов. Пер. с англ. -М. Лаборатория базовых знаний, 2001. -704 с.
- 6) Власова Н.О. Управління оборотними активами підприємства роздрібної торгівлі : монографія / Н.О. Власова [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2014 – 258 с.
- 7) П(с)БО №2 „Баланс затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999р. №87
- 8) Стаття “Операційний цикл підприємства”// Електронний ресурс, режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2019/57.pdf
- 9) Словник економічних показників// Електронний ресурс, режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv>
- 10) Офіційний сайт ПАТ НВЦ “БХФЗ”, сторінка із фінансовою звітністю// Електронний ресурс, режим доступу: <http://bcpp.com.ua/shareholders>
- 11) Стаття “Фактори, що визначають розмір та швидкість обороту товарних запасів”// Електронний ресурс, режим доступу: https://pidruchniki.com/12120124/ekonomika/faktori_viznachayut_rozmir_shvidki_st_oborotu_tovarnih_zapasiv

- 12) Стаття “Заходи щодо оптимізації товарних запасів на підприємствах роздрібної торгівлі та прискорення їх обігу”// Електронний ресурс, режим доступу: https://other.allbest.ru/marketing/00170058_0.html
- 13) Стаття “Коефіцієнт поточної ліквідності (Коефіцієнт покриття)”// Електронний ресурс, режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikov/256-pokaznik-potochnoji-likvidnosti-pokaznik-pokrittya>
- 14) Бригхем Ю., Эрхардт М. Финансовый менеджмент. 10-е изд. / Пер. с англ. под ред. к.э.н. Е. А. Дорофеева. - СПб.: Питер, 2007. - 960 с
- 15) Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання-Прес, 2004
- 16) Лігоненко Л.О., Гуляєва Н.М., Гринюк Н.А. та ін. Фінанси підприємства: Підручник. - К.: Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2006. - 491
- 17) Мазаракі А.А та ін. Економіка торговельного підприємства: Підручник. - К. «Хрещатик», 1999. - 800 с. С. 227
- 18) Данилюк М.О., Савич В.І. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 204 с., с.271
- 19) Формула періоду операційного циклу// Електронний ресурсі, режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikov/321-period-operatsijnogo-tsiklu>
- 20) Формула періоду обороту запасів// Електронний ресурс, режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikov/318-period-odnogo-oborotu-zapasiv>
- 21) Формула періоду обороту незавершеного виробництва// Електронний ресурс, режим доступу: <http://1fin.ru/?id=281&t=1260>
- 22) Формула періоду обороту готової продукції// Електронний ресурс, режим доступу: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/103-vidnosni-pokaznyku-dilovoi-aktyvnosti>

- 23) Формула показника оборотності дебіторської заборгованості// Електронний ресурс, режим доступу: <https://www.finalon.com/slovnik-ekonomichnikh-pokaznikiv/299-pokaznik-oborotnosti-debitorskoji-zaborgovanosti>
- 24) Статистичні дані доходів населення// Електронний ресурс, режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 25) Статистичний довідник//Електронний ресурс, режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/economy/gdp/2018/>
- 26) Стаття «Аптечний ринок України» //Електронний ресурс, режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/531429>
- 27) Статистичний довідник «Доходи та витрати населення України» // Електронний ресурс, режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/gdn/dvn_ric/dvn%20_u/dvn_u.htm
- 28) Камінський С. І. Теоретичні підходи до визначення поняття "фінансовий цикл". Молодий вчений. Київ,2015.№2(6). Ст.1096-1099. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2%286%29__273.
- 29) Камінський С.І. Основні тенденції зміни тривалості фінансового циклу на підприємствах торгівлі. ЕКОНОМІЧНА НАУКА. Інвестиції: практика та досвід № 19/2013. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_19_22.
- 30) Козачок А.Є., Козачок Л.М. Аналіз та прогнозування часових рядів динаміки значень досліджуваної величини за допомогою експоненціального згладжування Брауна. Автомобіль і електроніка. Сучасні технології, 2017. С.146-150. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/veit_2017_12_28.
- 31) Косова Т.Д. Організаційно-інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану. Економіка. Організація і методика економічного аналізу. URL: <https://westudents.com.ua/glavy/22973-72-organzatsyno-nformatsyne-zabezpechennya-analzu-fnansovogo-stanu.html>
- 32) Літовкіна О.О. Теоретичний аналіз факторів, що впливають на тривалість операційного циклу. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. Випуск 1 (123). Київ, 2018. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20171\(123\)/sep20171\(123\)_031_LitovkinaO.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20171(123)/sep20171(123)_031_LitovkinaO.pdf)

33) Міщук Є.В., Сидорова І.І. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості: проблемні аспекти. *Економічна наука*. 2018. № 2. С. 54–57.

URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2018/12.Pdf

34) Національні рахунки (ВВП). Валовий внутрішній продукт. Економічні та фінансові показники. *Державна служба статистики України*.

URL: http://ukrstat.gov.ua/imf/arhiv/nr/nr2016_2020_u.htm_

35) Організаційно-інформаційна модель аналізу ефективності господарської діяльності підприємства торгівлі. URL: <https://kr-diplom.kiev.ua/kursova-robota-free/analiz-efektivnosti-4-161.htm>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

		КОДИ
	Дата(рік, місяць, число)	2018 01 01
Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Наукововиробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" за ЄДРПОУ	23518596
Територія	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	за КВЕД	21.20

Середня кількість працівників 895

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Адреса вул. Миру, буд.17 м. Київ, 03134

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	422	588	0
первісна вартість	1001	1136	1513	0
накопичена амортизація	1002	714	925	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	880715	867441	0
первісна вартість	1011	1476585	1522495	0
знос	1012	595870	655054	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі	1030	0	0	0

інших підприємств				
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	6795	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0

Гудвіл при консолідації	1055	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	19782	0
Усього за розділом I	1095	881137	894606	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	287944	298817	0
Виробничі запаси	1101	162761	193518	0
Незавершене виробництво	1102	17714	17598	0
Готова продукція	1103	104521	83731	0
Товари	1104	2948	3970	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	204839	255653	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	7715	10295	0
з бюджетом	1135	1736	3404	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	9276	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8978	135	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	10046	10281	0
Готівка	1166	0	0	0

Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	5	0	0
Усього за розділом II	1195	521258	578585	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	1402395	1473191	0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	19035	19035	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	529598	529598	0
Додатковий капітал	1410	388	388	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	2159	2000	0
Резервний капітал	1415	0	0	0

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	593235	648314	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Неконтрольована частка	1490	-12	22	0
Усього за розділом I	1495	1144403	1199357	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	50498	42900	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	50498	42900	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				

Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	178923	191964	0
за розрахунками з бюджетом	1620	5193	10183	0
у тому числі з податку на прибуток	1621	3219	7379	0
за розрахунками зі страхування	1625	2001	1823	0
за розрахунками з оплати праці	1630	8587	9790	0
за одержаними авансами	1635	295	2194	0
за розрахунками з учасниками	1640	79	82	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	11820	14182	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	596	716	0
Усього за розділом III	1695	207494	230934	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	1402395	1473191	0

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 12 місяців 2017 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1234919	1081990
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	738883	625275
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	496036	456715
збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	20473	30879
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0

Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(107554)	(93498)
Витрати на збут	2150	(227540)	(171761)
Інші операційні витрати	2180	(82207)	(78035)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	99208	144300
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	2493	1545
Інші доходи	2240	149	670
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(5044)	(4518)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(5734)	(4955)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	91072	137042
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-17311	-26570
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	73761	110472

збиток	2355	(0)	(0)
--------	------	-------	-------

ДОДАТОК Б

	КОДИ
Дата(рік, місяць, число)	2017 01 01
Підприємство Публічне акціонерне товариство "Наукоцентр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" во-виробничий за ЄДРПОУ	23518596
Територія	8038600000
	за КОАТУУ
	230
Організаційно-правова форма господарювання	за КОПФГ
	21.20
Вид економічної діяльності	за КВЕД
Середня кількість працівників	857

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака Адреса вул. Миру, буд.17
м. Київ, 03134

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку) за міжнародними стандартами
фінансової звітності

v

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5

I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	537	422	0
первісна вартість	1001	1146	1136	0
накопичена амортизація	1002	609	714	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	814177	880715	0
первісна вартість	1011	1314186	1476585	0
знос	1012	500009	595870	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	100	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0

Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	814814	881137	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	253218	287944	0
Виробничі запаси	1101	139762	162761	0
Незавершене виробництво	1102	14018	17714	0
Готова продукція	1103	97635	104521	0
Товари	1104	1803	2948	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	166806	204839	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130	5808	7715	0

за виданими авансами				
з бюджетом	1135	20143	1736	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	9276	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	22584	8978	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	22275	10046	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0

Інші оборотні активи	1190	5	0	0
Усього за розділом II	1195	490834	521258	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	1305648	1402395	0

Пасив	Код рядка	На початок	На кінець	На дату
--------------	------------------	-------------------	------------------	----------------

		звітнього періоду	звітнього періоду	переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	19035	19035	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	450009	529598	0
Додатковий капітал	1410	388	388	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	2157	2159	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	497751	593235	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Неконтрольована частка	1490	-56	-12	0

Усього за розділом I	1495	969284	1144403	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	34308	50498	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	18618	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	52926	50498	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	28	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	256816	178923	0
за розрахунками з бюджетом	1620	1552	5193	0

у тому числі з податку на прибуток	1621	0	3219	0
за розрахунками зі страхування	1625	2680	2001	0
за розрахунками з оплати праці	1630	6025	8587	0
за одержаними авансами	1635	264	295	0
за розрахунками з учасниками	1640	5187	79	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	10390	11820	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	496	596	0
Усього за розділом III	1695	283438	207494	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	1305648	1402395	0

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 12 місяців 2016 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1081990	968817
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0

Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	625275	571759
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	456715	397058
збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	30879	56903
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(93498)	(80371)
Витрати на збут	2150	(171761)	(128390)
Інші операційні витрати	2180	(78035)	(165805)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	144300	79395

збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1545	133
Інші доходи	2240	670	679
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(4518)	(789)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(4955)	(3384)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	137042	76034
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(26570)	(18942)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	110472	57092
збиток	2355	(0)	(0)

ДОДАТОК В

		КОДИ
	Дата(рік, місяць, число)	2019 01 01
Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" за ЄДРПОУ	23518596
Територія	_____ за КОАТУУ	-
Організаційно-правова форма	_____ за КОПФГ господарювання	-
Вид економічної діяльності	_____ за КВЕД	-
Середня кількість працівників	0	
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака	Адреса	-
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)	за міжнародними	
стандартами фінансової звітності		v

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4

I. Необоротні активи

Нематеріальні активи:	1000	588	1732
первісна вартість	1001	1513	3099
накопичена амортизація	1002	925	1367
Незавершені капітальні інвестиції	1005	32631	206334
Основні засоби:	1010	832764	889606
первісна вартість	1011	1505841	1666072
знос	1012	673077	776466
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0

первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	1870	1870
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0

Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	867853	1099542
Запаси	1100	298379	347774
Виробничі запаси	1101	193517	184341
Незавершене виробництво	1102	17598	23414
Готова продукція	1103	83731	136202
Товари	1104	3533	3817
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	286224	294536
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	10265	9026
з бюджетом	1135	3395	10901
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	45	149
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12322	11618
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	43714	12706
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	42737	11660
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0

Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	654345	686876
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1522198	1786418

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	19036	19036
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	581394	676054
Додатковий капітал	1410	613	613
Емісійний дохід	1411	340	340
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	4759	4759
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	683002	749058
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	1288804	1449520
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	6403	9334

Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	6403	9334
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	165179	232843
за розрахунками з бюджетом	1620	9342	14721
за у тому числі з податку на прибуток	1621	7379	11376
за розрахунками зі страхування	1625	1805	1530
за розрахунками з оплати праці	1630	9465	11724
за одержаними авансами	1635	2193	4762
за розрахунками з учасниками	1640	82	140
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0

Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	38925	49256
Усього за розділом III	1695	226991	327564
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1522198	1786418

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 12 місяців 2018 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1403579	1243450
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(798750)	(751521)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий прибуток	2090	604829	491929
збиток	2095	(0)	(0)

Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	33026	23797
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(142820)	(105671)
Витрати на збут	2150	(278251)	(227684)
Інші операційні витрати	2180	(100279)	(52392)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	116505	129979
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	106	110
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(1891)	(693)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(25)	(9)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	114695	129387
збиток	2295	(0)	(0)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(27937)	(24908)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	86758	104479
збиток	2355	(0)	(0)